

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ЕФЕКТИ ОТ ПРЕОБРАЗУВАНЕ (ВЛИВАНЕ)	34
4. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ	35
5. ПРИХОДИ	40
6. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	42
7. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	43
8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	44
9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	45
10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	46
11. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	46
12. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	46
13. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	47
14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	47
15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	47
16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	50
17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	51
18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	53
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА	56
20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	57
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	61
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	61
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	61
24. ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	63
25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	67
26. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	69
27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	70
28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	71
29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	74
30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	75
31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	77
32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	77
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	80
34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	80
35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	81
36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	82
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	83
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	83
39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	84
40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	84
41. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	86
42. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	95
43. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	99

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Илиенско шосе” 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1.Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 30.09.2015 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев инвестмънтс холдинг АД	24.71
Телекомплект инвест АД	20.07
Ромфарм компани ООД	18.04
Софарма АД (обратно изкупени акции)	3.87
Други юридически лица	29.90
Физически лица	3.41

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Към 30 септември 2015 г. средно – списъчния брой на персонала в дружеството е 2,047 работници и служители (2014 г.: 2,099).

1.2.Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства.

На 09.01.2015 г. на Извънредно Общо събрание на акционерите на дружеството, са взети решения, свързани със започналата през 2014 г. процедура по вливане на търговското

дружество „Българска роза Севтополис“ АД в „Софарма“ АД при условията на пълно правоприемство. На 26.02.2015 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано вливането (Приложение № 3) на „Българска роза – Севтополис“ АД („преобразуващо се дружество“) в „Софарма“ АД по смисъла на чл. 262 и следващите от ТЗ. Преобразуващото се дружество е прекратено без ликвидация и цялото му имущество е преминало в патримониума на „Софарма“ АД („приемащо дружество“). По силата на взето решение на Извънредното общо събрание на акционерите от 09.01.2015 г. и след приключване на предвидените в ТЗ процедури, основният акционерен капитал на дружеството е увеличен при спазване разпоредбата на чл.262 б.у от ТЗ от 132,000 х.лв. на 134,798 х.лв. чрез емисия на 2,797,899 бр. обикновени акции в резултат на осъщественото вливане и съгласно условията на Договор за преобразуване, сключен между дружествата по реда и при спазване изискванията на ТЗ (Приложение № 3 и Приложение № 4). Условията на Договора за преобразуване не предвиждат допълнителни парични плащания за постигане на еквивалентното съотношение на замяна, съгл. изискванията на ТЗ. За дата на счетоводно отразяване на вливането е приета датата 01.01.2015 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Софарма АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Към датата на издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2015 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК)*. Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван

на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобро изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С промените на МСФО 9 от м.юли 2014 г. стандартът е окончателен и се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.;

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от*

01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло;

• *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации;

• *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. *Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им.* Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

• *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

• *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство;

• *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в *дъщерни, асоциирани и съвместни дружества* в самостоятелните финансови отчети;

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи” държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не променя първоначалния план на освобождаване, както и датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е. това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

• *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди,*

започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества;

• *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО. Основните правила, установени със стандарта са, че предприятията: а) могат да признаят и продължат да представят и в отчетите си по МСФО отсрочени активи и пасиви, възникнали в резултат на операции по регулирани дейности, но само ако тези активи и пасиви са били признати в съответствие на прилаганите предишни отчетни стандарти и приета счетоводна политика; б) тези отсрочени активи и пасиви следва да се представят отделно в отчета за финансовото състояние, а измененията в тях – отделно в отчета за всеобхватния доход; и в) изискват се специфични оповестявания във връзка със същността, рисковете и ефектите от регулираните дейности и признатите от тях отсрочени активи и пасиви;

• *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите

са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в *Приложение № 2.29, Приложение № 15, Приложение № 17 и Приложение № 20.*

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран финансов отчет за трето тримесечие на 2015 г. в съответствие с МСФО в сила за 2015 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30.11.2015 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Дружеството обичайно представя сравнителна информация в годишния финансов отчет за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

За отразяване на вливането на „Българска роза – Севтополис” АД в „Софарма” АД сравнителните данни за 2014 г., съответно към 31.12.2014 г., на двете дружества са обединени, като са направени необходимите преизчисления за елиминиране на вътрешните разчети, трансакции и разплащания за сравнимия период. (Приложение № 4).

Ръководството е преценило съществеността на тези промени за цялостното представяне на информацията и е приело, че не е необходимо изготвянето и представянето на трети отчет за финансовото състояние.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната

валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други доходи/(загуби) от дейността".

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- съоръжения – 5-25 г.
- машини и оборудване – 7-34 г.
- компютри и мобилни устройства – 2-5 г.
- сървъри и системи – 4-12 г.
- транспортни средства – 5-12 г.
- стопански инвентар – 3-12 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.8. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да може надеждно да бъде оценявана, дружеството променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.9. Нематериални активи

Репутацията е нематериален актив, представляващ бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и поотделно признати.

Репутацията се тества за обезценка. Когато балансовата стойност е по – висока от възстановимата стойност е налице обезценка, която се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла

да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност (*Приложение 2.28*). Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.11. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите под форма на финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията – (финансовия актив) (*Приложение № 2.23*).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.28*.) със съдействието на независим лецизиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или ”финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за

всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.13. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

От началото на 2014 г. дружеството прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респ. „стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството. В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл, са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1 %, в рамките на които, не се коригира текущата оценка на

наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на финансовия отчет (Приложение № 2.29).

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.14. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.23*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.23*).

2.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца (*Приложение № 2.23*).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- блокираните парични средства над 3 месеца не са третираны като парични средства и еквиваленти.

2.17. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.23*).

2.18. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.23*).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.19. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно

изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.20. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.21. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на дружеството и при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала“.

*Дългосрочни доходи при пенсиониране**Планове с дефинирани вноски*

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.22. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

Премийният резерв е формиран от положителната разлика между емисионната цена и номиналната стойност на емитираните акции при вливане на дъщерното дружество „Българска роза – Севтополис” АД.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преценка; и

- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

2.23. Финансови инструменти

2.23.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване.

Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние (*Приложения № 2.14, № 2.15 и № 2.16*). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (*Приложение № 2.29*).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.12*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества

(Приложение 2.12).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.23.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.17, Приложение № 2.18 и Приложение № 2.20*).

2.24. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 30.09.2015 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2015 г., която е в размер на 10% (31.12.2014 г.: 10%).

2.25. Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.26. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.27. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми и други форми.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един основен измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, и материални запаси; г) за пасивите - задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.28. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се база – *финансовите активи на разположение и за продажба, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се база – *нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.**

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството се разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертизата на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба, инвестиционни имоти, имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните

заклучения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирано съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.29. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база преценките на ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на неговите производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна. През 2015 г. фактически реализираният обем производство надвишава определения обем като нормален производствен капацитет (2014 г.: също).

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2015 г. няма отчетена обезценка на материалните запаси (2014 г.: няма).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (*Приложение № 32*).

Оперативен лизинг

Дружеството е класифицирало към групата “имоти, машини и съоръжения ” сграда, от която част се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от него в собствената му дейност, ръководството е преценило тази сграда да не се третира като инвестиционен имот.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (*Приложение № 10*).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотeka, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,410 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,510 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 14,103 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,098 х.лв.).

Също така не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,090 х.лв (31.12.2014 г.: 1,423 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции на разположение и за продажба, тъй като акциите на тези дружества се търгуват на регулиран пазар. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 10,901 х.лв. (31.12.2014 г.: 14,226 х.лв.).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 30 септември 2015 г.

3. ЕФЕКТИ ОТ ПРЕОБРАЗУВАНЕ (ВЛИВАНЕ)

На 01.01.2015 г. по силата на сключен договор за вливане от 19.06.2014 г. между „Българска роза – Севтополис” АД и „Софарма” АД е извършено преобразуване на дружеството чрез вливане в него на „Българска роза – Севтополис” АД (чл.262 и сл. от Търговския закон). В резултат на операцията по преобразуването цялото имущество на „Българска роза – Севтополис” АД преминава в „Софарма” АД, а „Българска роза – Севтополис” АД се прекратява без ликвидация. В резултат на вливането основният капитал на „Софарма” АД е увеличен с 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4,14 лв, равна на справедливата цена на 1 акция на „Софарма” АД, във връзка с вливането на „Българска роза – Севтополис” АД в „Софарма” АД. За целта е било установено съотношение, изчислено на база справедлива стойност на чистата стойност на имуществата на двете дружества. За проверка на съотношението на замяна е назначен независим проверител, който е издал доклад на 12.06.2014 г съгл.чл.262 м от ТЗ.. Договорът за преобразуване и докладът на проверителя са били одобрени от Общото събрание на приемащото дружество на 09.01.2015 г.

„Българска роза – Севтополис” АД е било дъщерно дружество на „Софарма” АД. Ръководството на дружеството е направило внимателен анализ на структурата на двете дружества преди операцията и респективно на структурата и капитала след операцията, както и всички ефекти от нея. В резултат на този анализ е взето решение операцията да бъде третирана и отчетена като „преструктуриране на дейността”, а не като бизнескомбинация по смисъла на МСФО 3. Вливането е отчетено като е приложен метода на „обедняване на участия”, при който статиите във финансовите отчети на двете обединяващи се предприятия се представят така, както ако са били обединени от началото на най-ранния представен във финансовите отчети период (01.01.2014 г.). Елиминирани са последствията от всички стопански операции между приемащото и вливащото се дружество, включително разчетите между тях, без значение дали са настъпили преди или след датата на преструктурирането. Всички разлики от операцията по вливането, са отчетени в собствения капитал – компонент „неразпределена печалба”.

Целта на операцията по преобразуване на двете дружества е:

- преструктуриране на дружествата в групата Софарма, за да се елиминират дублиращи се дейности;
- фокусиране на усилията към производствената и търговската дейност, съответно до оптимизиране на административните разходи;
- увеличаване на ефективността и постигане на синергиен ефект както за управлението и извършването на производствената и търговска дейност, така и за оптимизиране на разходите.

4. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ

Активите и пасивите от двете дружества, обединени към датата на вливането 01.01.2015 г., като структура и размер, са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Софарма АД 31 декември 2014 BGN'000	Българска роза Севтополис АД 31 декември 2014 BGN'000	Корекции при вливане	Обединен отчет за финансово състояние 31 декември 2014 BGN'000
АКТИВ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и оборудване	192 728	18 205	123	211 056
Нематериални активи	2 442	-	768	3 210
Инвестиционни имоти	22 368	-		22 368
Инвестиции в дъщерни дружества	103 068	95	(8 729)	94 434
Инвестиции в асоциирани дружества	7 015	-		7 015
Инвестиции на разположение и за продажба	4 439	-		4 439
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	33 150	-		33 150
Други дългосрочни вземания	6	-		6
	365 216	18 300	(7 838)	375 678
Текущи активи				
Материални запаси	54 047	3 740	(427)	57 360
Вземания от свързани предприятия	99 505	3 868	(3 868)	99 505
Търговски вземания	23 268	36	93	23 397
Други вземания и предплатени разходи	11 024	877		11 901
Парични средства и парични еквиваленти	2 935	1 141		4 076
	190 779	9 662	(4 202)	196 239
ОБЩО АКТИВИ	555 995	27 962	(12 040)	571 917
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен акционерен капитал	132 000	12 066	(9 268)	134 798
Премиен резерв	-	-	8 785	8 785
Обратно изкупени собствени акции	(17 203)	-	-	(17 203)
Резерви	246 243	3 795	(3 451)	246 587

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година**

Неразпределена печалба	28 666	9 219	(4 325)	33 560
	389 706	25 080	(8 259)	406 527
ПАСИВИ				
Нетекущи задължения				
Дългосрочни банкови заеми	37 972	-	-	37 972
Пасиви по отсрочени данъци	3 988	141	(8)	4 121
Дългосрочни задължения към персонала	2 219	168	-	2 387
Правителствени финансираня	3 358	610	-	3 968
Задължения по финансов лизинг	34	-	-	34
	47 571	919	(8)	48 482
Текущи задължения				
Краткосрочни банкови заеми	90 761	-	-	90 761
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	7 391	40	-	7 431
Задължения към свързани предприятия	7 929	-	(3 775)	4 154
Търговски задължения	6 553	1 356	-	7 909
Задължения за данъци	902	36	-	938
Задължения към персонала и за социално осигуряване	4 213	351	-	4 564
Други текущи задължения	969	180	2	1 151
	118 718	1 963	(3 773)	116 908
ОБЩО ПАСИВИ	166 289	2 882	(3 781)	165 390
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	555 995	27 962	(12 040)	571 917

Данни за съпоставимия период

Във финансовия отчет за 2015 г. на приемащото дружество е извършено преизчисление на сравнителните данни в отчета за всеобхватния доход и в отчета за паричните потоци така, както ако вливащото и приемащото дружества са били винаги обединени, в т.ч. за 2014 г. Доколкото датата на счетоводно отразяване на вливането е 01.01.2015 г. данните в отчета за финансово състояние към тази дата съответстват на данните към съпоставимия сравнителен период към 31.12.2014 г.

Направените преизчисления за съпоставимия период в отчета за всеобхватния доход са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за всеобхватния доход
	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000
Приходи	201 456	19 052	(19 047)	201 461
Други приходи/(загуби) от дейността, нетно	4 013	196	(236)	3 973
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство	10 296	1 063	2 562	13 921
Разходи за суровини и материали	(60 600)	(13 944)	624	(73 920)
Разходи за външни услуги	(71 347)	(761)	15 653	(56 455)
Разходи за персонала	(34 403)	(3 202)		(37 605)
Разходи за амортизация	(15 866)	(1 119)	(4)	(16 989)
Други разходи за дейността	(9 717)	(202)	17	(9 902)
Печалба от оперативна дейност	23 832	1 083	(431)	24 484
Обезценка на нетекущи активи	(3 252)	-	-	(3 252)
Финансови приходи	12 997	4	-	13 001
Финансови разходи	(4 672)	(18)	-	(4 690)
Финансови приходи/(разходи), нетно	8 325	(14)	-	8 311
Печалба преди данък върху печалбата	28 905	1 069	(431)	29 543
Разход за данък върху печалбата	(2 374)	(108)	31	(2 451)
Нетна печалба за годината	26 531	961	(400)	27 092
Други компоненти на всеобхватния доход:				
<i>Компоненти, които нама да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата:</i>				
Загуба по преоценки на имоти, машини и оборудване	(6)	-	-	(6)

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година

Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	(299)	(11)	-	(310)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	1	-	-	1
	(304)	(11)	-	(315)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>				
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	113	-	-	113
	113	-	-	113
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(191)	(11)	-	(202)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	26 340	950	(400)	26 890

Направените преизчисления за съпоставимия период в отчета за паричните потоци са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за паричните потоци
	2014	2014	2014	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност				
Постъпления от клиенти	217 314	9 101	(8 865)	217 550
Плащания на доставчици	(143 724)	(3 806)	8 865	(138 665)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(32 695)	(2 888)		(35 583)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(5 227)	(1 083)		(6 310)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	3 412	203		3 615
Платени данъци върху печалбата	(4 842)	(96)		(4 938)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(3 011)	(4)		(3 015)
Курсови разлики, нетно	(145)	13		(132)
Други постъпления/(плащания), нетно	(931)	(58)		(989)

Нетни парични потоци от оперативна дейност	30 151	1 382	-	31 533
Парични потоци от инвестиционна дейност				
Покупки на имоти, машини и оборудване	(7 996)	(770)		(8 766)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване	335	-		335
Покупки на нематериални активи	(50)	-		(50)
Покупки на инвестиционни имоти	(1 005)	-		(1 005)
Покупки на акции в асоциирани дружества	(3 136)	-		(3 136)
Покупки на инвестиции на разположение и за продажба	(1 425)	-		(1 425)
Постъпления от продажба на инвестиции на разположение и за продажба	133	-		133
Покупки на акции/дялове в дъщерни дружества	(5 988)	-		(5 988)
Постъпления от продажба на акции/дялове в дъщерни дружества	5 046	-		5 046
Постъпления от ликвидационни дялове в дъщерни дружества	-	-	-	-
Постъпления от дивиденди от инвестиции в дъщерни дружества и от инвестиции на разположение и за продажба	6 332	-		6 332
Предоставени заеми на свързани предприятия	(19 480)	-		(19 480)
Възстановени заеми, предоставени на свързани предприятия	12 555	-		12 555
Предоставени заеми на други предприятия	(518)	-		(518)
Възстановени заеми, предоставени на други предприятия	362	-		362
Получени лихви по предоставени заеми и депозити	3 583	4		3 587
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(11 252)	(766)	-	(12 018)
Парични потоци от финансова дейност				
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(7 186)	(497)		(7 683)
Постъпления от краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно	5 327			5 327
Изплащане на краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно	(13 328)			(13 328)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(1 661)			(1 661)
Постъпления от продажба на обратно изкупени собствени акции	2 784			2 784

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година**

Обратно изкупени собствени акции	(1 263)		(1 263)
Изплатени дивиденди	(8 811)		(8 811)
Плащания по финансов лизинг	(95)		(95)
Получени правителствени финансираня	-	-	-
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(24 233)	(497)	(24 730)
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	(5 334)	119	(5 215)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	7 671	1 022	8 693
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	2 337	1 141	3 478

5. ПРИХОДИ

Основните приходи от продажби на готова продукция на дружеството включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Износ	75 804	104 413
Вътрешен пазар	46 608	45 583
Общо	122 412	149 996
Продажби по продукти - износ	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Таблетни форми	56 722	80 591
Ампулни форми	9 400	11 333
Сиропни форми	4 297	5 253
Унгвенти	4 086	4 130
Леофилни продукти	649	2 643
Супозитории	438	312
Капки	212	151
Общо	75 804	104 413

<i>Продажби по продукти – вътрешен пазар</i>	2015 <i>BGN '000</i>	2014 <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	23 669	25 348
Ампулни форми	13 479	12 273
Лиофилни продукти	3 521	2 148
Инхалатори	2 486	2 379
Унгвенти	1 404	1 706
Сиропни форми	1 249	933
Капки	433	491
Супозитории	358	300
Натурално - ароматични продукти	9	5
Общо	46 608	45 583

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2015 <i>BGN '000</i>	<i>Относителен дял</i>	2014 <i>BGN '000</i>	<i>Относителен дял</i>
Европа	61 246	50%	91 367	61%
България	46 608	38%	45 583	30%
Други страни	14 558	12%	13 046	9%
Общо	122 412	100%	149 996	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2015 <i>BGN '000</i>	<i>% от приходите</i>	2014 <i>BGN '000</i>	<i>% от приходите</i>
Клиент 1	31 762	26%	52 665	35%
Клиент 2	46 600	38%	45 578	30%
Клиент 3	2 186	2%	22 056	15%

6. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Приходи от предоставяне на услуги	2 492	2 775
<i>Приходи от продажба на стоки</i>	<i>1 824</i>	<i>1 194</i>
<i>Отчетна стойност на продадени стоки</i>	<u><i>(1 237)</i></u>	<u><i>(770)</i></u>
Печалба от продажба на стоки	<u>587</u>	<u>424</u>
Приходи от финансираня по европейски проекти	224	134
Приходи от глоби и неустойки	204	109
<i>Приходи от продажба на материали</i>	<i>4 684</i>	<i>5 155</i>
<i>Отчетна стойност на продадени материали</i>	<u><i>(4 588)</i></u>	<u><i>(5 133)</i></u>
Печалба от продажба на материали	<u>96</u>	<u>22</u>
<i>Приходи от продажба на дълготрайни активи</i>	<i>598</i>	<i>19</i>
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	<u><i>(713)</i></u>	<u><i>(39)</i></u>
Печалба от продажба на дълготрайни активи	<u>(115)</u>	<u>(20)</u>
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(776)	(254)
Други доходи	<u>204</u>	<u>87</u>
Общо	<u>2 916</u>	<u>3 277</u>

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции и опаковъчни материали – алуминиево фолио, флакони, туби и др.

Приходите от услуги включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Наеми	1 311	1 166
Социална дейност	531	513
Услуги по изработка	261	596
Услуги по лабораторни анализи	131	102
Регулаторни услуги	90	85
Гама облъчване	62	97
Организиране на транспорт	33	33
Други	<u>73</u>	<u>183</u>
Общо	<u>2 492</u>	<u>2 775</u>

Приходите от стоки включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	715	640
Козметични стоки	402	85
Стоки със техническо предназначение	399	308
Хранителни добавки	216	161
Медицински и санитарно - превързочни продукти	92	-
Общо	1 824	1 194

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	676	613
Козметични стоки	346	75
Хранителни добавки	108	58
Медицински и санитарно - превързочни продукти	85	
Стоки с техническо предназначение	22	24
Общо	1 237	770

7. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	33 482	39 341
Резервни части, лабораторни и технически материали	3 674	4 609
Електроенергия	3 300	3 101
Топлоенергия	2 595	2 873
Горива и смазочни материали	546	863
Работно облекло и лични предпазни средства за труд	476	547
Вода	407	599
Брак на материали	52	144
Общо	44 532	52 077

Разходите за основни материали включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	16 212	19 066
Опаковъчни материали	7 308	8 109
Течни и твърди химикали	5 582	6 334
Ампули	1 584	2 098
Туби	1 160	937
Флакони	944	745
Алуминиево и ПВЦ фолио	412	806
Билки	280	1 246
Общо	33 482	39 341

8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Изработка на медикаменти	7 339	9 046
Реклама	5 926	7 239
Консултантски услуги	2 583	10 315
Поддръжка на сгради и оборудване	2 191	2 215
Транспорт	1 859	1 241
Наеми	1 742	1 824
Логистични услуги (вътрешен пазар)	1 352	1 424
Местни данъци и такси	884	875
Клинични изпитвания	851	36
Охрана	708	628
Медицинско обслужване	601	551
Услуги по граждански договори	527	613
Абонаментни такси	524	581
Държавни и регулаторни такси	517	577
Услуги по регистрации на медикаменти	488	1 008
Застраховки	464	527
Логистични услуги (износ)	433	707
Данъци върху разходите	339	490
Съобщения и комуникации	325	334
Ремонт и поддръжка на автомобили	263	345

Лицензионни възнаграждения и такси	214	161
Комисионни възнаграждения	195	180
Услуги по унищожаване на лекарства	162	87
Преводи на документация	143	198
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	118	174
Куриерски услуги	90	75
Други	486	673
Общо	31 324	42 124

9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи възнаграждения	20 562	21 102
Вноски по социалното осигуряване	3 768	3 921
Социални придобивки и плащания	1 450	1 524
Гантиеми	792	834
Начислени суми за неизползвани отпуски	645	639
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	117	116
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране	200	195
Общо	27 534	28 331

Начислените суми за дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране включват:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разход за текущ стаж	198	195
Разход за лихви	1	-
Нетна актюерска загуба, призната през периода	1	-
Общо	200	195

10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА*Другите разходи включват:*

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Представителни мероприятия	1 380	1 620
Командировки	409	506
Дарения	295	123
Брак на дълготрайни активи	191	-
Обучение	162	91
Други данъци и плащания към бюджета	48	45
Непризнат данъчен кредит по ЗДДС	27	45
Непризнат акциз	13	-
Брак на готова продукция и незавършено производство	2	102
Начислени (възстановени) обезценки по търговски заеми, нетно	2	
Начислени (възстановени) обезценки по вземания, нетно	(1 219)	38
Други	261	61
Общо	1 571	2 631

11. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ*Разходите за обезценка на текущите активи включват:*

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Обезценка на вземания	482	167
Възстановена обезценка на вземания	(1 701)	(129)
Нетно изменение на обезценките по вземания	(1 219)	38
Обезценка на вземания по предоставени търговски заеми	2	-
Общо	(1 217)	38

12. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ*Финансовите приходи включват:*

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
Приходи от дялово участие	7 881	6 361
Нетна печалба о операции с ценни книжа	6 936	3 320
Приходи от лихви по предоставени заеми	2 395	2 303
Общо	17 212	11 984

13. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ*Финансовите разходи* включват:

	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>
Разходи за лихви по получени заеми	2 547	3 231
Банкови такси по заеми и гаранции	212	139
Нетна загуба от курсови разлики по заеми	75	68
Разходи за лихви по финансов лизинг	12	15
Общо	2 846	3 453

14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД*Другият всеобхватен доход* включва:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:	448	445
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(14)	-
Общ всеобхватен доход за годината	434	445

15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земи и сгради</i>		<i>Машины, съоръжения и оборудване</i>		<i>Други</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Отчетна стойност</i>										
Салдо на 1 януари	131 399	130 870	150 724	148 421	24 250	25 442	7 188	1 122	313 561	305 855
Придобити Трансфер към имоти, машини и оборудване	1	242	248	1 446	39	657	9 796	9 149	10 084	11 494
Трансфер от инвестиционни имоти	546	305	7 981	2 001	39	721	(8 566)	(3 027)	-	-
Ефект от преценка до справедлива стойност	-	-	3	-	-	-	-	-	3	-
Обезценка	-	-	-	(274)	-	(98)	-	-	-	(372)
Отписани	(7)	(18)	(642)	(870)	(801)	(2 481)	-	(56)	(1 450)	(3 425)
Салдо на 30 септември / 31 декември	131 939	131 399	158 314	150 724	23 527	24 250	8 418	7 188	322 198	313 561

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 Г ДО 30.09. 2015 ГОДИНА****Натрупана
амортизация**

Салдо на 1 януари	14 809	10 997	71 570	63 673	16 126	14 280	-	-	102 505	88 950
Начислена амортизация за годината	2 873	3 817	6 330	8 758	1 644	3 808	-	-	10 847	16 383
Отписана амортизация		(5)	(32)	(867)	(776)	(1 962)	-	-	(808)	(2 834)
Обезценка	-	-		6	-	-	-	-	-	6
Салдо на 30 септември / 31 декември	17 682	14 809	77 868	71 570	16 994	16 126	-	-	112 544	102 505
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	114 257	116 590	80 446	79 154	6 533	8 124	8 418	7 188	209 654	211 056
Балансова стойност на 1 януари	116 590	119 873	79 154	84 748	8 124	11 162	7 188	1 122	211 056	216 905

Към 30.09.2015 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 32,806 х.лв. (31.12.2014 г.: 32,747 х.лв.) и сгради с балансова стойност 81,451 х.лв. (31.12.2014 г.: 83,694 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 30 септември включват:

- предоставени аванси за:
 - покупка на машини и оборудване – 1,417 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,431 х.лв.);
 - строително монтажни дейности – няма (31.12.2013 г.: 841 х.лв.);
- разходи по изграждане на нова складова база - 6,934 х.лв. (31.12.2014 г.: 2,815 х.лв.);
- реконструкция на сгради – няма (31.12.2014 г.: 100 х.лв.);
- други - 67 х.лв (31.12.2014 г.: 1 х.лв.).

Към 30.09.2015 г. в балансовата стойност на машини, съоръжения и оборудване са включени машини и оборудване, както следва:

- за ново таблетно производство на стойност 6,783 х.лв. (31.12.2014 г.: 8.589 х.лв.);
- за ампулно производство на стойност 5,962 х.лв. (31.12.2014 г.: няма.);

Машините и оборудването са закупени по договори за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. (Приложение № 31).

В стойността на другите активи към 30.09.2015 г. са включени и биологични активи - насаждения от жълта акция в размер на 128 х.лв. (31.12.2014 г.: 128 х.лв.).

Оперативен лизинг

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 30.09.2015 г. в размер на 6,226 х.лв. (31.12.2014 г.: 7,074 х.лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 30.09.2015 г. в размер на 231 х.лв. (31.12.2014 г.: 240 х.лв.).

Финансов лизинг

Към 30.09.2015 г. активи с балансова стойност 125 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг (31.12.2014 г.: 166 х.лв.).

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Сгради – 123 х.лв. (31.12.2014 г.: 123 х.лв.);
- Машини, съоръжения и оборудване – 33,032 х.лв. (31.12.2014 г.: 29,907 х.лв.);
- Транспортни средства – 3,062 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,568 х.лв.);
- Стопански инвентар – 7,045 х.лв. (31.12.2014 г.: 5,094 х.лв.);
- Други – 63 х.лв. (31.12.2014 г.: 41 х.лв.).

Към 30.09.2015 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на дружеството във връзка с получени заеми както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 22,009 х.лв. и 62,050 х.лв. (31.12.2014 г.: съответно 23,711 х.лв. и 69,152 х.лв.);
- Залози на оборудване – 39,015 х.лв.(31.12.2014 г.: 26,236 х.лв.).

Преоценка на имоти, машини и оборудване по справедлива стойност

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители. В резултат на този преглед е направена последната преоценка на имотите, машините и оборудването, резултатите от която са счетоводно отчетени.

При тази преоценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Подход базиран на вещната стойност активите” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преценка тогава е признат преоценъчен резерв в размер на 2,706 х.лв. нетно от обезценка.

Към 30.09.2015 г ръководството на дружеството отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му активи и е определило, че не са налице условия и основание за извършване на нова преоценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период от пет години.

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Репутация</i>		<i>Права върху интелектуална собственост</i>		<i>Програмни продукти</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	768	768	1 895	2 355	4 154	4 124	131	353	6 948	7 600
Придобити			49	-	4	30	13	65	66	95
Трансфер				287			-	(287)	-	-
Отписани			(396)	(747)			(61)		(457)	(747)
Салдо на 30 септември / 31 декември	768	768	1 548	1 895	4 158	4 154	83	131	6 557	6 948
Нагрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	-	-	1 242	1 212	2 496	1 959	-	-	3 738	3 171
Начислена амортизация за годината			152	429	363	537	-	-	515	966
Отписана амортизация			(212)	(399)			-	-	(212)	(399)
Салдо на 30 септември / 31 декември	-	-	1 182	1 242	2 859	2 496	-	-	4 041	3 738
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	768	768	366	653	1 299	1 658	83	131	2 516	3 210
Балансова стойност на 1 януари	768	768	653	1 143	1 658	2 165	131	353	3 210	4 429

Права върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност.

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 30 септември включват :

- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 70 х.лв. (31.12.2014 г.: 131 х.лв.);
- разходи за придобиване на програмни продукти - 13 х.лв. (31.12.2014 г.: няма.).

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални дълготрайни активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Права върху интелектуална собственост (продукти от развойна дейност) – 753 х.лв. (31.12.2014 г.: 730 х.лв);
- Програмни продукти – 1,859 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,668 х.лв.).

17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>30.09.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>22 368</u>	<u>22 555</u>
Трансфер към имоти, машини и оборудване	(3)	-
Нетна загуба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата	-	(187)
Салдо на 30 септември / 31 декември	<u><u>22 365</u></u>	<u><u>22 368</u></u>

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица. По група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>30.09.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Складови помещения	18 498	18 498
Офиси	2 310	2 310
Производствени сгради	1 137	1 140
Социални обекти	420	420
Общо	<u><u>22 365</u></u>	<u><u>22 368</u></u>

Към 30.09.2015 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти както следва:

- ипотека на складово помещение – 9,209 х.лв.(31.12.2014 г.: 8,095 х.лв.);
- залози на прилежащо оборудване – 6,138 х.лв.(31.12.2014 г.: 6,138 х.лв.).

*Оценки по справедлива стойност**Йерархия на справедливите стойности*

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки годишен финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2014 година	18 622	2 329	1 170	434	22 555
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	(124)	(19)	(30)	(14)	(187)
Салдо на 31 декември 2014 година	18 498	2 310	1 140	420	22 368
Трансфер към имоти, машини и оборудване			(3)		(3)
Салдо на 30 септември 2015 година	18 498	2 310	1 137	420	22 365

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи (Ниво 2)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а.Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а.Претеглена норма на възвращаемост б.Срок на реализация на наемни сделки
	<i>б.Разходен метод</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна оценка)	Коригирани цени на изграждане на индентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси, производствени сгради и социални обекти	<i>Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а.Претеглена норма на възвращаемост б.Срок на реализация на наемни сделки

18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		30.09.2015	Участие	31.12.2014	Участие
		BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма Трейдинг АД	България	28 509	71.82	28 529	71.89
Софарма Украйна	Украйна	24 335	100.00	9	100.00
Бриз ООД	Латвия	22 270	66.13	22 270	66.13
Унифарм АД	България	19 448	49.99	19 448	49.99
Биофарм Инженеринг АД	България	8 384	97.15	8 384	97.15
Иванчич и синове	Сърбия	5 739	51.00	5 739	51.00
Момина крепост АД	България	4 833	92.78	2 701	52.98
Витамина АД	Украйна	3 544	99.56	3 544	99.56
Фармалогистика АД	България	1 961	78.37	1 911	76.54
Софарма Билдингс АДСИЦ	България	595	40.75	595	40.75
Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	502	100.00	502	100.00
Електронкомерс ЕООД	България	384	100.00	384	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	323	100.00	323	100.00
Фито Палаузово АД	България	95	95.00	95	95.00
Общо		120 922		94 434	

Към 30.09.2015 г. инвестициите в дъщерното дружество Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша е напълно обезценени (31.12.2014 г.: напълно обезценени са инвестициите в Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша, Екстаб Корпорейшън, САЩ и Софарма, САЩ).

Софарма АД притежава пряко или косвено контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г.
- Софарма Поланд ООД - в ликвидация- предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Софарма – Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Биофарм Инженеринг АД - предмет на дейност: производство и търговия с инфузионни разтвори. Дата на придобиване – 10.03.2006 г.

- Фито Палаузово АД – предмет на дейност: производство, събиране добив и реализация на билки и лечебни растения. Дата на придобиване (от вливане на Българска роза – Севтополис АД) – 01.01.2014 г.
- Витамина АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.
- Иванчич и синове ООД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.04.2008 г.
- Софарма Билдингс АДСИЦ - предмет на дейност: инвестиране на парични средства набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им. Дата на придобиване – 04.08.2008 г.
- Момина крепост АД – предмет на дейност: разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина. Дата на придобиване 01.01.2008 г.
- Бриз ООД - предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.11.2009 г.
- Унифарм АД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване 27.10.2010 г.
- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.
- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 07.08.2012 г.
- ТОО Софарма Казахстан - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на учредяване – 30.09.2014 г.
- Екстаб Корпорация - предмет на дейност: управление на финансови активи и портфейлни инвестиции. Дата на придобиване 05.08.2009 г. На 14.05.2015 г дружеството продава 75 % от инвестицията си в Екстаб Корпорация – САЩ.
- Софарма САЩ – търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дата на придобиване – 25.04.1997 г. Към 30.06.2015 г инвестицията в това дружество е отписана, тъй като същото е суспендирано в САЩ.

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по-долу:

Инвестиции в дъщерни дружества

<i>Цена на придобиване</i>	<i>30.09.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2014 BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	110 630	98 659
Придобити чрез увеличение на капитала	24 326	-
Придобити допълнителни участия	2 188	13 101
Новопридобити дъщерни дружества	-	502
Продадени участия без загуба на контрол	(26)	(1 632)
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	137 118	110 630
 <i>Начислена обезценка</i>		
Салдо на 1 януари	16 196	13 316
Начислена обезценка	-	2 880
Салдо на 30 септември /31 декември	16 196	16 196
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	120 922	94 434
Балансова стойност на 1 януари	94 434	85 343

През 2015 г. няма новоучредени дъщерни дружества (2014 г.: ТОО Софарма Казахстан).

На 19.06.2014 г. между Софарма АД и Българска роза Севтополис АД е подписан договор за преобразуване чрез вливане, с който се урежда начинът, по който ще се извърши преобразуването чрез вливане на Българска роза Севтополис АД (преобразуващо се дружество) в Софарма АД (приемащо дружество). Одобрената дата на влизане в сила на вливането за счетоводни цели е 01.01.2015 г. Вписването в Търговския регистър е извършено на 26.02.2015 г.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията

на възстановимата стойност към 31.12.2014 г са:

- норма на растеж – от 0 % до 31,5 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 1,5 % до 5%;
- лихвен процент /цена на дълга/ - от 3,5 % до 16,1 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 9,1 % до 32,2 %.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

При две инвестиции в дъщерни дружества към 31.12.2014 г са признати съществени репутации при придобиването им. При тези инвестиции анализът на разумно възможните промени в ключовите предположения, използвани за изчисляването на стойността в употреба, показва че балансовата стойност на съответната инвестиция би била по-висока от възстановимата стойност:

- а. при промяна (увеличение) на дисконтовата норма в диапазон: 0,03 % до 1,85 %; и
- б. промяна на следпрогнозния ръст (намаление) – от 0,1 до 2 %.

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите в асоциирани дружества е както следва:

		<i>30.09.2015</i>	<i>Участие</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>Участие</i>
		<i>BGN '000</i>	<i>%</i>	<i>BGN '000</i>	<i>%</i>
Медика АД	България	10 994	36.12	7 015	24.38

Медика АД е с предмет на дейност производство на превързочни и санитарно – хигиенни материали и готови лекарствени средства.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по – долу:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	7 015	-
Придобиване на акции	3 981	3 152
Продажба на акции	(2)	(15)
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба (Ниво 3)	-	3 878
Балансова стойност на 30 септември / 31 декември	10 994	7 015

Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2014 г са:

- норма на растеж – 2 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2 %;
- лихвен процент /цена на дълга/ - 7 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – 8.9 %.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба, по балансова стойност, включват участия (акции) в следните дружества:

	30.09.2015	Участие	31.12.2014	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Доверие Обединен Холдинг АД	2 730	14.90	1 836	9.90
Олайнфарм АД - Латвия	1 415	0.77	1 256	0.77
Лавена АД	1 008	8.52	1 007	8.49
Екстаб Фарма Инк - САЩ	290	5.00	-	-
Хидроизомат АД	202	10.65	202	10.63
Софарма имоти АД	137	0.19	-	-
Елана Агрокредит АД	103	1.95	102	1.95
Тодоров АД	26	4.74	26	4.70
Екобулпак АД	7	1.48	7	1.48
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Химимпорт АД	3	0.001	-	-
Вратица АД	-	0.27	-	0.27
Общо	5 924		4 439	

Всички горепосочени дружества с изключение на Олайнфарм АД, Латвия и Екстаб Фарма Инк , САЩ са със седалище и дейност в България.

Справедливата цена на акция е както следва:

Инвестиции на разположение и за продажба	30.09.2015			31.12.2014		
	Брой акции	Справедлива цена на акция	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние	Брой акции	Справедлива цена на акция	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние
		BGN	BGN		BGN	BGN
Доверие Обединен Холдинг АД	2 791 352	0.98	2 730	1 854 352	0.83	1 836
Олайнфарм АД - Латвия	108 500	13.04	1 415	108 500	12.10	1 256
Лавена АД	22 714	44.38	1 008	22 641	44.01	1 007
Екстаб Фарма Инк САЩ	1 000	290.00	290	-	-	-
Хидроизомат АД	318 251	0.63	202	317 901	0.90	202
Софарма имоти АД	34 825	3.93	137	-	-	-
Елана Агрокредит АД	100 000	1.03	103	100 000	1.02	102
Тодоров АД	161 014	0.16	26	159 919	0.25	26
Химимпорт АД	2 000	1.50	3	-	-	-
Общо			5 914			4 429

Инвестициите в Екобулпак АД и Уникредит Булбанк АД са оценени и представени по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на дружеството, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

Участия (акции) на разположение и за продажба	Справедлива стойност	(Ниво 1)	(Ниво 2)	(Ниво 3)
		30.09.2015		
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Доверие Обединен Холдинг АД	2 730	-	-	2 730
Олайнфарм АД - Латвия	1 415	1 415	-	-
Лавена АД	1 008	-	1 008	-
Екстаб Фарма Инк САЩ	290	-	-	290
Хидроизомат АД	202	-	202	-
Софарма имоти АД				

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година

	137	137		
Елана Агрокредит АД	103	103		
Тодоров АД	26	26	-	-
Химимпорт АД	3	3	-	-
Общо	5 914	1 684	1 210	3 020

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност</i>	<i>(Ниво 1)</i>	<i>(Ниво 2)</i>	<i>(Ниво 3)</i>
		<i>31.12.2014</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	1 836	-	-	1 836
Олайнфарм АД - Латвия	1 256	1 256	-	-
Лавена АД	1 007	-	1 007	-
Хидроизомат АД	202	-	202	-
Елана Агрокредит АД	102	102	-	-
Тодоров АД	26	26	-	-
Общо	4 429	1 384	1 209	1 836

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>(Ниво 1)</i>	<i>(Ниво 2)</i>	<i>(Ниво 3)</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2014 година	1 454	1 327	4 071	6 852
Покупки	2	75	1347	1 424
Продажби	-	(121)	(10)	(131)
Трансфер към инвестиции в асоциирани дружества	-	-	(3 878)	(3 878)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията Финансови разходи - <i>Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	-	(2)	2	-

Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината	(8)	(80)	-	(88)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход	(64)	10	304	250
Салдо към 31 декември 2014 година	1 384	1 209	1 836	4 429
Покупки	105	5	894	1 004
Емисии на акции	68	-	-	68
Продажби	(33)	(4)	-	(37)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията Финансови разходи - <i>Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	1	-	-	1
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход	159	-	290	449
Салдо на 30 септември 2015 година	1 684	1 210	3 020	5 914

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване към 31.12.2014 г., използвани при оценките по справедлива стойност на ниво 2 и ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Подходи и техники за оценяване</i>	<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни, значително коригирани наблюдаеми данни и средни стойности</i>
Ниво 2	<i>Подход на пазарните сравнения: Оценъчна техника: Метод на пазарните множители</i>	-
Ниво 3	<i>а. Приходен подход Оценъчна техника: Метод на дисконтираните парични потоци</i>	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите * следпрогнозен ръст на нарастване на приходите * прогнозен годишен темп на ръст в разходите * дисконтова норма (на база WACC)
	<i>б. Пазарен подход Оценъчна техника: Метод на пазарните множители (помощна оценка)</i>	-

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Предоставени дългосрочни заеми	31 991	32 857
Вземане по дългосрочно предоставен депозит по наем	292	293
Общо	32 283	33 150

Дългосрочните заеми са предоставени на дружества, свързани чрез ключов управленски персонал.

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	30.09.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	'000				<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
<i>евро</i>	16 177	01.12.2018	5.00%	24 932	307	26 038	217
<i>евро</i>	3 272	01.12.2018	5.00%	7 059	659	6 819	419
				31 991	966	32 857	636

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Вземанието по дългосрочно предоставен депозит е от дружество под общ индиректен контрол по сключен договор за наем на административни офиси с краен срок 01.08.2022 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на дружеството представляват вземания по сделки с ценни книжа в размер на 3,038 х.лв с падеж 31.12.2018 г (към 31.12.2014 г: предоставен заем на трето лице с падеж 02.08.2016 г. и договорен годишен лихвен процент в размер на 8.08 % на обща стойност към 31.12.2014 г. в размер на 6 х.лв).

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Готова продукция	31 988	22 282
Материали	26 942	25 754
Незавършено производство	3 359	5 303
Полуфабрикат	3 320	3 809
Стоки	389	212
Общо	65 998	57 360

Материалите по видове са както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	25 986	23 384
Технически материали	553	536
Резервни части	207	211
Спомагателни материали	144	243
Материали в процес на доставка	-	1 323
Други	52	57
Общо	26 942	25 754

Основните материали по видове са както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	15 752	13 380
Химикали	3 629	4 346
Ампули	2 377	2 141
Опаковъчни материали	1 568	1 158
ПВС и алуминиево фолио	988	1 051
Билки	958	816
Туби	487	193
Флакони	227	299
Общо	25 986	23 384

Наличната продукция към 30 септември / 31 декември включва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Таблетни форми	19 687	14 312
Ампулни форми	5 342	3 980
Сиропи	3 872	1 723
Унгвенти	1 601	664
Лиофилни продукти	658	527
Инхалатори	403	627
Супозитории	254	96
Капки	171	353
Общо	<u>31 988</u>	<u>22 282</u>

Към 30.09.2015 г. върху налични материални запаси на дружеството с балансова стойност в размер на 40,488 х.лв. има учредени залози като обезпечение по получени банкови заеми (31.12.2014 г.: 30,388 х.лв.).

24. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дъщерни предприятия	61 059	79 618
Обезценка на несъбираеми вземания	(1 027)	(2 286)
	<u>60 032</u>	<u>77 332</u>
Вземания от дружества свързани чрез ключов управленски персонал	23 327	14 476
Вземания от асоциирани дружества	5	-
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	-	7 697
Общо	<u>83 364</u>	<u>99 505</u>

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по продажби на продукцията и материали	52 795	69 473
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	<i>(1 019)</i>	<i>(2 278)</i>
	<u>51 776</u>	<u>67 195</u>
Предоставени търговски заеми	31 096	32 318
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	<i>(8)</i>	<i>(8)</i>
	<u>31 088</u>	<u>32 310</u>
Предоставени аванси	500	-
Общо	<u>83 364</u>	<u>99 505</u>

Вземанията по продажби са безлихвени и от тях 31,992 х.лв. са левови (31.12.2014 г.: 26,776 х.лв.) и в евро – 19,784 х.лв. (31.12.2014 г.: 40,419 х.лв.).

Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 30.09.2015 г. – 30,976 х.лв. или 59,83 % от всички вземания по продажби на продукцията и материали на свързани лица (31.12.2014 г.: 28,390 х.лв. – 42,25 %).

Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията от 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.

Дружеството е определило период до 270 дни общо, за който не начислява обичайно лихви на контрагентите по продажби – свързани лица, като това е съобразено със спецификата на крайните потребители - болници, здравна каса и други. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява на индивидуална база събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата за начисляване на обезценка.

Възрастовата структура на непаядежилите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	9 145	14 888
от 31 до 90 дни	13 234	18 332
от 91 до 180 дни	18 034	4 747
от 181 до 240 дни	470	1 708
над 241	<u>3 877</u>	<u>1 238</u>
Общо	<u>44 760</u>	<u>40 913</u>

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	26	178
от 91 до 180 дни	3 523	4 224
от 180 дни до 365 дни	3 467	15 942
Общо	7 016	20 344

Просрочените необезценени вземания са основно от дъщерни дружества, които са в процес на изпълнение на цели на групата по разширяване на пазарния ѝ дял, налагане на продуктите ѝ и стратегическите ѝ цели за присъствие на територията, на която те функционират. Методите и схемите на събираемост са под текущо наблюдение на ниво „дружество” и на ниво ”група” и са съобразени с реализацията на пазарните цели на групата.

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
над 1 г	1 019	8 216
обезценка	(1 019)	(2 278)
Общо	-	5 938

Просрочените вземания са частично обезценени като са взети пред вид обезпеченията, които са предоставили дружествата-длъжници, основно под формата на залози на дружествени дялове и ценни книжа.

Движението на коректива за обезценка, свързан с вземанията по продажби на продукция и материали от свързани лица е както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	2 278	171
Отчетена обезценка	-	2 183
Възстановена обезценка	(1 259)	(76)
Отписани суми като несъбираеми	-	-
Салдо на 30 септември / 31 декември	1 019	2 278

Към 30.09.2015 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.).

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	30.09.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Вземания от дружества свързани чрез ключов управленски персонал	22 827	14 475
Дъщерни дружества	8 269	10 211
Обезценка на търговски заеми	(8)	(8)
	<u>8 261</u>	<u>10 203</u>
Дружества под общ индиректен контрол	-	7 632
Общо	<u>31 088</u>	<u>32 310</u>

Движението на коректива за обезценка, свързан с предоставените заеми на свързани е:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>8</u>	<u>7</u>
Отчетена обезценка		1
Отписани суми като несъбираеми	-	-
Салдо на 30 септември / 31 декември	<u>8</u>	<u>8</u>

Условията, при които са предоставени заемите на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	30.09.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
на дружества свързани чрез ключов управленски персонал							
евро	12 577	31.12.2015	4.50%	9 654	8	9 537	18
евро	7 845	31.12.2015	4.50%	7 990	154	-	-
лева	6 000	22.07.2016	5.50%	3 949	139	1 236	26
лева	34 020	31.12.2015	5.50%	613	-	3 097	9
лева	1 300	31.12.2015	5.50%	496	34	477	17
лева	190	31.12.2015	5.50%	125	2	128	1
на дружества под общ индиректен контрол							
евро	7 661	31.12.2015	4.50%	-	-	7 632	155
на дъщерни дружества							
евро	2 770	31.12.2015	6.10%	6 959	1 541	6 711	1 294
лева	3 154	31.12.2015	5.50%	1 151	22	2 903	158
лева	600	31.12.2015	5.50%	151	1	151	-
щ.дол	205	31.12.2015	3.50%	-	-	355	26
щ.дол	25	31.12.2015	3.50%	-	-	46	5
щ.дол	20	31.12.2015	3.50%	-	-	37	5
				<u>31 088</u>	<u>1 901</u>	<u>32 310</u>	<u>1 714</u>

Предоставените краткосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на дружествени дялове и ценни книжа (акции).

25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Вземания по продажби на продукцията и материали	28 084	23 378
Обезценка на несъбираеми вземания	(577)	(1 003)
	<u>27 507</u>	<u>22 375</u>
Предоставени аванси	448	1 022
Общо	<u>27 955</u>	<u>23 397</u>

Вземанията от по продажби са безлихвени и от тях – 415 х.лв. са левови (31.12.2014 г.: 337 х.лв.), в евро – 25,419 х.лв. (31.12.2014 г.: 19,705 х.лв.), в щатски долари – 1,673 х.лв. (31.12.2014 г.: 950 х.лв) и в полски злоти – няма. (31.12.2014 г.: 1,383 х.лв.)

Двама основни контрагенти на дружеството формират 86,47 % от вземанията от клиенти (за 2014 г. – трима основни контрагента формират 83,41 %).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни, освен в случаите когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти.

Дружеството е определило обичаен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира индивидуалната експозиция на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Към 30.09.2015 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания в размер на 27,507 х.лв. (31.12.2014 г.: 22,246 х.лв.).

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	10 523	1 330
от 31 до 90 дни	3 416	13 093
от 91 до 180 дни	194	799
Общо	<u>14 133</u>	<u>15 222</u>

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	281	6 838
от 91 до 180 дни	12 630	240
от 181 дни до 365 дни	463	47
над 1 г.	-	28
Общо	13 374	7 153

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	-	262
от 91 до 180 дни	-	112
над 1 г.	577	629
обезценка	(577)	(1 003)
	-	-

Движението на коректива за обезценка е както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	1 003	582
Отчетена обезценка	17	637
Отписани суми като несъбираеми	(3)	(198)
Възстановена обезценка	(440)	(18)
Салдо на 30 септември / 31 декември	577	1 003

Предоставените аванси на доставчици са за покупка на:

	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Материални запаси	359	693
Услуги	89	329
Общо	448	1 022

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 126 х.лв. (31.12.2014 г.: 864 х.лв.), в евро - 136 х.лв. (31.12.2014 г.: 95 х.лв.), в щатски долари – 184 х.лв (31.12.2014 г.: 63 х.лв.) и в друга валута 2 х.лв (31.12.2014 г.: няма).

26. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	30.09.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Данъци за възстановяване	2 869	6 515
Предоставени заеми на трети лица	1 769	1 119
Обезценка на несъбираеми вземания	(38)	(37)
	<u>1 731</u>	<u>1 082</u>
Предплатени разходи	1 167	2 989
Вземания по предоставени депозити като гаранции	235	250
Предоставени средства на инвестиционен посредник	175	125
Съдебни и присъдени вземания	2 110	2 099
Обезценка на съдебни вземания	(2 110)	(2 099)
	-	-
Предоставени обезпечения по съдебни дела	-	863
Други	57	77
Общо	<u>6 234</u>	<u>11 901</u>

Данъците за възстановяване включват:

	30.09.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Акциз	2 667	3 990
Данък върху добавена стойност	155	602
Корпоративен данък	47	1 923
Общо	<u>2 869</u>	<u>6 515</u>

Условията, при които са предоставени заеми на трети лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	30.09.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	'000				<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
лева	927	23.06.2016	5.50%	940	13	281	1
лева	713	31.12.2015	7.00%	788	75	751	38
лева	25	02.08.2016	8.08%	3	-	-	-
лева	50	14.10.2015	5.50%	-	-	50	-
				<u>1 731</u>	<u>88</u>	<u>1 082</u>	<u>39</u>

Предоставените заеми на трети лица са необезпечени. Те са отпуснати като временна подкрепа по финансирането на оборотни средства на съответното лице-получател на заема.

Предплатените разходи включват:

	<i>30.09.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Наеми	375	1 660
Ваучери	347	1
Абонаменти	228	301
Застраховки	160	416
Лицензионни и патентни такси	23	36
Медицинско обслужване	-	23
Реклама	-	435
Други	34	117
Общо	1 167	2 989

Предоставени депозити като гаранции включват:

	<i>30.09.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Гаранции по договори за доставка на горива	86	88
Гаранции по договори за строителство	80	110
Гаранции за доставка на съобщителни услуги	34	34
Други	35	18
Общо	235	250

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	<i>30.09.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Парични средства в разплащателни сметки	2 099	3 301
Парични средства в каса	67	156
Блокирани парични средства по издадени банкови гаранции	28	21
Парични средства и парични еквиваленти за парични потоци	2 194	3 478
Блокирани парични средства по съдебен иск	649	598
Общо	2 843	4 076

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 1,457 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,400 х.лв.), в евро – 345 х.лв. (31.12.2014 г.: 997 х. лв.), в щатски долари – 205 х.лв.(31.12.2014 г.: 781 х.лв.) и в други валути – 92 х.лв. (31.12.2014 г.: 123 х.лв).

Паричните средства в каса са основно в лева.

По разплащателните сметки във валута има активен обезпечителен заповест по съдебно дело в размер на 649 х.лв (372 х.щат.дол) (31.12.2014 г: 598 х.лв).

28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 30.09.2015 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 134,798 х.лв., разпределени в 134,797,899 акции с номинална стойност един лев за акция.

Акциите са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2014 година	126 539 324	113 895
Обратно изкупени собствени акции	(304 031)	(1 257)
Продадени обратно изкупени собствени акции	650 577	2 165
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(6)
Салдо на 31 декември 2014 година	126 885 870	114 797
Салдо на 1 януари 2015 година	126 885 870	114 797
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	2 797 899	2 798
Обратно изкупени собствени акции	(105 166)	(392)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(2)
Салдо на 30 септември / 31 декември	129 578 603	117 201

Обратно изкупените собствени акции към 30.09.2015 г. са 5,219,296 броя на стойност 17,597 х.лв. (31.12.2014 г.: 5,114,130 броя в размер на 17,203 х.лв.). През текущата година са закупени 105,166 броя акции (2014 г.: 304,031 броя акции) и няма продадени акции (2014 г.: 650,577 броя акции) чрез инвестиционен посредник.

Към 30.09.2015 г. дружеството има *акции държани от негови дъщерни и асоциирани дружества* както следва:

- от Унифарм АД – 191,166 броя (31.12.2014 г.: 191,166 броя);
- Медика АД – 27,573 броя (31.12.2014 г.: 2,390 броя);
- от Софарма Трейдинг АД – 23,857 броя (31.12.2014 г.: 23,857 броя).

Резервите на дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Законови резерви	36 471	33 555
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	22 482	22 434
Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	1 545	1 097
Премиен резерв	8 785	-
Допълнителни резерви	215 395	189 157
Общо	284 678	246 243

Законовите резерви в размер на 36,471 х.лв. (31.12.2014 г: 33,555 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Движението на законовите резерви е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	33 555	30 051
Разпределение на печалбата	2 916	3 504
Салдо на 30 септември / 31 декември	36 471	33 555

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 22,482 х.лв. (31.12.2014 г.: 22,434 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	22 434	23 392
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	344	-
Трансфер към неразпределена печалба	(296)	(953)
Обезценка на имоти, машини и оборудване	-	(6)
Начислен отсрочен данък, свързан с преоценки	-	1
Салдо на 30 септември / 31 декември	22 482	22 434

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 1,545 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,097 х.лв.) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите на разположение и за продажба по справедлива стойност.

Движението на резерва по финансови активи на разположение и за продажба е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	1 097	984
Нетен доход от преоценки на финансови активи на разположение и за продажба	444	250
Кумулативни (печалби)/загуби, рекласифицирани към текуща печалба или загуба при продажба/реализация на финансови активи на разположение и за продажба	4	(137)
Салдо на 30 септември / 31 декември	1 545	1 097

Премийният резерв в размер на 8,785 х.лв (31.12.2014 г.: няма) е формиран от положителната разлика между емисионната цена и номиналната стойност на емитираните акции при вливането на дъщерното дружество „Българска роза – Севтополис АД „ в „Софарма” АД.

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	-	-
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	8 785	-
Салдо на 30 септември / 31 декември	8 785	-

Допълнителните резерви в размер на 215,395 х.лв. (31.12.2014 г.: 189,157 х.лв.) са формиран от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	189 157	166 508
Разпределена печалба през годината	26 238	22 649
Салдо на 30 септември / 31 декември	215 395	189 157

Основен доход на акция

	30.09.2015	30.09.2014
Средно претеглен брой акции	129 313 019	126 922 057
Нетна печалба за годината (BGN '000)	<u>28 001</u>	<u>30 976</u>
Основен доход на акция (BGN)	<u>0.22</u>	<u>0.24</u>

Към 30 септември 2015 г. **неразпределената печалба** е в размер на 32,689 х.лв. (31.12.2014 г.: 45,487 х.лв.).

Движението на **неразпределената печалба** е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>45 487</u>	<u>35 355</u>
Нетна печалба за годината	28 001	27 092
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	(11 927)	16 821
Актуерски загуби от последващи оценки	(14)	(310)
Трансфер от преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	296	953
Ефект от продадени обратно изкупени собствени акции	-	619
Разпределение на печалбата за резерви	(29 154)	(26 153)
Плащане на дивиденди	-	(8 890)
Салдо на 30 септември / 31 декември	<u>32 689</u>	<u>45 487</u>

29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Вид валута	Договорена сума на заема	Падеж	30.09.2015			31.12.2014		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиционни заеми								
евро	32 000	15.04.2021	32 582	7 363	39 945	37 972	7 391	45 363
	1 617							
евро		31.01.2015	-	-	-		40	40
			<u>32 582</u>	<u>7 363</u>	<u>39 945</u>	<u>37 972</u>	<u>7 431</u>	<u>45 403</u>

Полученият инвестиционен заем в евро е договорен при лихвен процент определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта, (2014 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка 5 пункта).

В полза на банката-кредитор за обезпечения на посочените заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти – 44,711 х.лв. (31.12.2014 г. – 51,918 х.лв.);
- Особени залози на:
 - машини, съоръжения и оборудване – 20,356 х.лв. (31.12.2014 г. – 21,503 х.лв.);
 - вземания от ИАМСП – няма (31.12.2014 г.: 1,481 х.лв.).

Договорите за дългосрочните банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 30 септември / 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>30.09.2015</i>	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	59 935	5 994	54 642	5 464
<i>в т.ч. Преоценъчен резерв</i>	<i>21 143</i>	<i>2 114</i>	<i>21 472</i>	<i>2 147</i>
Инвестиционни имоти	4 445	445	3 787	379
<i>в т.ч. Преоценъчен резерв</i>	<i>187</i>	<i>19</i>	<i>187</i>	<i>19</i>
Общо пасиви по отсрочени данъци	64 380	6 439	58 429	5 843
Задължения към персонала	(5 454)	(545)	(4 487)	(449)
Вземания	(4 331)	(433)	(5 548)	(555)
Нематериални активи	(2 159)	(216)	(2 751)	(275)
Материални запаси	(1 295)	(130)	(3 667)	(367)
Начислени задължения	(149)	(15)	(723)	(72)
Разходи извършени по повод преобразуване	-	-	(17)	(2)
Биологични активи	(3)	-	(3)	-
Общо активи по отсрочени данъци	(13 391)	(1 339)	(17 196)	(1 722)
Нетни пасиви по отсрочени данъци върху печалбата	50 989	5 100	41 233	4 121

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,410 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,510 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 14,103 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,098 х.лв.).

Също така не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,090 х.лв (31.12.2014 г.: 1,423 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции на разположение и за продажба, тъй като акциите на тези дружества се търгуват на регулиран пазар. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 10,901 х.лв. (31.12.2014 г.: 14,226 х.лв.).

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2014 година е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2015</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Салдо на 31 декември 2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(5 464)	(551)		21	(5 994)
Инвестиционни имоти	(379)	(66)	-	-	(445)
Задължения към персонала	451	94	-	-	545
Вземания	555	(122)	-	-	433
Нематериални активи	275	(59)	-	-	216
Материални запаси	367	(237)	-	-	130
Начислени задължения	72	(57)	-	-	15
Разходи извършени по повод преобразуване	2	(2)			-
Биологични активи	-		-	-	-
Общо	(4 121)	(1 000)	-	21	(5 100)

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2013 година е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(4 884)	(606)	1	25	(5 464)
Инвестиционни имоти	(309)	(70)	-	-	(379)
Вземания	286	269	-	-	555
Задължения към персонала	419	32	-	-	451
Нематериални активи	305	(30)	-	-	275
Материални запаси	32	335	-	-	367
Начислени задължения	64	9	-	-	72
Разходи извършени по повод преобразуване	-	2	-	-	2
Биологични активи	1	(1)	-	-	-
Общо	(4 086)	(60)	1	25	(4 121)

31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Дългосрочните правителствени финансираия са по сключени договори с Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. във връзка с:

- придобиване на машини и оборудване за ново таблетно производство в размер на 3,223 х.лв.(31.12.2014 г.: 3,358 х.лв.);
- придобиване на машини и оборудване за технологично обновление и модернизация на таблетно производство в размер на 520 х.лв.(31.12.2014 г.: 610 х.лв.).

Краткосрочната част от финансиранията в размер на 297 х.лв.(31.12.2014 г.: 297 х.лв.) ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения”.

32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	2 407	2 195
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	294	192
Общо	2 701	2 387

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи.

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка., като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	2 195	1 854
Разход за текущ трудов стаж	198	211
Разходи за лихви	1	79
Нетна актюерска загуба, призната през периода	1	11
Плащания през годината	(2)	(270)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	14	310
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>		27
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>		2
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>		281
Сегашна стойност на задължението към 30 септември / 31 декември	2 407	2 195

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Разход за текущ стаж	198	195
Разход за лихви	1	-
Нетна актюерска загуба, призната през периода	<u>1</u>	<u>-</u>
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата към 30 септември	<u>200</u>	<u>195</u>

При определяне на настоящата стойност към 30.09.2015 г и към 31.12.2014 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 3,8 % (2014 г.: 4 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2014 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2011 г. - 2013 г. (2014 г: 2011 г. - 2013 г.);
- темп на текучество – между 0 и 17 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2014 г.: между 0 и 17 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 7,4 години (31.12.2014 г: 7,4 години).

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 30.09.2015 г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 294 х.лв. (31.12.2014 г.: 192 х.лв.), представляващи задължения към персонала, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от 12 месеца (от 2016 г. до 2018 г.)

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	27	60
Над една година	9	34
Общо	36	94

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До една година	33	70
Над една година	9	38
	42	108
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(6)	(14)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	36	94

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения”.

34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена</i>	<i>Падеж</i>	<i>30.09.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>сума</i>			
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми (овърдрафти)				
евро	20 000	31.08.2016	36 926	38 847
евро	10 000	20.03.2016	17 802	13 477
лева	10 000	30.10.2015	10 000	9 990
евро	5 000	15.08.2016	9 779	9 786
евро	5 000	15.08.2016	6 747	1 083
			81 254	73 183

Удължени кредитни линии

евро	5 000	31.08.2016	6 067	3 119
лева	18 000	30.10.2015	4 908	9 965
лева	8 000	29.02.2016	-	4 494
			10 975	17 578
Общо			92 229	90 761

Получените банкови заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.45 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 2.1 пункта, а за тези в лева – три месечен SOFIBOR плюс 2.1 пункта, едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта, едноседмичен SOFIBOR плюс 3 пункта и двуседмичен SOFIBOR плюс 3.25 пункта. (2014 г: за тези в евро - три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.45 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта, а за тези в лева – три месечен SOFIBOR плюс 2.1 пункта, едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта, едноседмичен SOFIBOR плюс 3 пункта и двуседмичен SOFIBOR плюс 3.25 пункта). Кредитите са за оборотни средства.

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми, както и по заеми на дружества свързани със дружеството са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти – 48,557 х.лв. (31.12.2014 г.: 38,264 х.лв.);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване – 24,797 х.лв. (31.12.2014 г.: 10,871 х.лв.);
 - материални запаси – 40,488 х.лв. (31.12.2014 г.: 35,525 х.лв.);
 - вземания от свързани предприятия – 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.);
 - търговски вземания – 27,507 х.лв. (31.12.2014 г. : 22,763 х.лв.);
 - търговски вземания от трети лица на дъщерно дружество – 12,623 х.лв. (31.12.2014 г.: 12,773 х.лв.).

Договорите за краткосрочни банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици	5 152	7 720
Получени аванси	170	189
Общо	5 322	7 909

Търговските задължения са както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици от чужбина	3 551	6 372
Задължения към доставчици от страната	1 601	1 348
Общо	5 152	7 720

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Валутните задължения са в размер на 3,551 х.лв. (31.12.2014 г: 6,478 х.лв.). От тях в евро са 2,122 х.лв. (31.12.2014 г: 3,028 х.лв.), в щат.долари – 1,323 х.лв. (31.12.2014 г: 3,193 х.лв.), в полски злоти – 106 х.лв. (31.12.2014 г.: 244 х.лв.) и в други валути – няма (31.12.2014 г: 13 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Дружеството има предоставени депозити като обезпечения на задължения към доставчици по търговски сделки в размер на 527 х.лв. (31.12.2014 г.: 543 х.лв.).

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към дъщерни предприятия	1 563	3 219
Задължения към дружества свързани чрез основен акционер	969	-
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	288	171
Задължения към асоциирани дружества	186	2
Задължения към дружества основни акционери	72	1
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	-	761
Общо	3 078	4 154

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Доставка на услуги	1 505	1 723
Задължения за доставка на материални запаси	1 160	1 924
Доставка на дълготрайни активи	413	103
Невнесен дялов капитал в новоучредено дъщерно дружество	-	404
Общо	3 078	4 154

Търговските задължения към свързани предприятия са текущи и не са обезпечени допълнително от дружеството. Левовите задължения са в размер на 3,051 х.лв. (31.12.2014 г.: 2,045 х.лв.), в евро – няма (31.12.2014 г.: 1,153 х.лв.), в полски злоти – 27 х.лв (31.12.2014 г.: 552 х.лв.) и в казахстански тенгета – няма (31.12.2014 г.: 404 х.лв).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения към свързани лица е 90 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица.

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Данъци при източника	444	572
Корпоративен данък	313	-
Данъци върху доходите на физическите лица	183	212
Данък върху добавена стойност	137	154
Общо	1 077	938

До датата на издаване на настоящия отчет са извършени ревизии и проверки както следва:
на Софарма АД (приемащо дружество)

- по ДДС – до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2011 г.;
- Национален осигурителен институт – до 30.09.2013 г.

на Българска роза – Севтополис АД (вливащо дружество)

- по ДДС – до 31.12.2014 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2013 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2013 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	4 219	3 715
<i>тантиеми</i>	2 341	1 810
<i>текущи задължения</i>	940	1 112
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	938	793
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	771	849
<i>текущи задължения</i>	617	723
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	154	126
Общо	4 990	4 564

39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Присъдени суми по съдебни дела	324	299
Задължение за дивиденди	296	250
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 31</i>)	297	297
Удръжки от работните заплати	186	175
Задължение по финансов лизинг (<i>Приложение № 33</i>)	27	60
Глоби и неустойки	189	-
Други	9	70
Общо	1 328	1 151

40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

С решение от 23.10.2012 г. Арбитражния съд в Париж присъжда на Софарма АД сума в размер на 1,034 х. евро (2,022 х. лв.) по повод неплатени доставки на нейн клиент.

На 28.01.2015 г. е проведено съдебно заседание пред съда в Полша по дело, заведено от Софарма АД за признаване и привеждане в изпълнение решението на Арбитражния съд в Париж . От страна на ответника по делото е постъпил отказ да признае и изпълни арбитражното решение.

На 28.05.2015 г дружеството е подало жалба в Апелативния съд, който до момента не е насрочил дата за изслушване.

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

На 16.10.2015 г дружеството получи уведомление от Министерство на икономиката, че Договарящия орган верифицира обща сума на допустими разходи по финален отчет по договор за безвъзмездна финансова помощ по процедура „Внедряване на иновации в предприятията” в размер на 6,063 х.лв, от които 3,000 х.лв са безвъзмездна финансова помощ, под режим на държавните помощи групово освобождаване и 3,063 лв собствено финансиране. Безвъзмездната финансова помощ е свързана с внедряването на иновативни продукти в ампулното производство.

Дружеството е получило правителствени финансираня по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г, свързани с технологично обновление и модернизация на таблетно производство. Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години проектът да не претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е съдлъжник по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции, сключени лизингови договори както и е гарант пред банки и доставчици на следните дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Размер на гарантирана сума към 30.09.2015 BGN'000
			Оригинална валута	BGN'000	
Софарма Трейдинг АД	2015-2019 г.	евро	63 805	124 792	111 210
Софарма Имоти АДСИЦ	2024 г.	евро	22 619	44 240	36 289
Софарма Трейдинг АД	2015 г.	лева	14 732	14 732	14 237
Витамини ОАО	2016 г.	евро	7 000	13 691	11 029
Телекомплект АД	2015 г.	лева	5 009	5 009	5 009
Биофарм Инженеринг АД	2023 г.	лева	4 250	4 250	1 569
Фармаплант АД	2015-2019 г.	лева	1 329	1 329	1 267
Вета Фарма АД	2015 г.	лева	1 000	1 000	558
Енергоинвестмънт АД	2015 г.	лева	2 018	2 018	518
Момина Крепост АД	2015 г.	лева	500	500	273
Минералкомерс АД	2015 г.	лева	250	250	250
Минералкомерс АД	2015-2017 г.	евро	150	294	176
Общо					182 385

Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми от свързани лица, както следва:

По заеми на дъщерни дружества

- Ипотеки на недвижими имоти – 10,623 х.лв. (31.12.2014 г.: 10,776 х.лв.);

- Особени залози на:
 - машини и оборудване – 11,799 х.лв (31.12.2014 г.: няма.);
 - материални запаси – 17,000 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,000 х.лв.);
 - търговски вземания – 12,000 х.лв. (31.12.2014 г.: 12,000 х.лв.).

По заеми на дружества свързани чрез ключов управленски персонал

- Ипотеки на недвижими имоти – 1,114 х.лв. (31.12.2014 г.: няма);

По заеми на трети лица

- Особен залог на материални запаси – 2,623 х.лв (31.12.2014 г.: 2,623 х.лв.);

Други

Дружеството е изпълнило своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в отчета за финансовото състояние не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството членува) е изпълнил ангажиментите си по ЗУО.

41. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	5 924	4 439
<i>Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)</i>	5 924	4 439
Кредити и вземания	147 658	156 650
<i>Дългосрочни вземания от свързани предприятия</i>	32 283	33 150
<i>Други дългосрочни вземания</i>	3 038	6
<i>Краткосрочни вземания от свързани предприятия</i>	82 864	99 505
<i>Търговски вземания</i>	27 507	22 375
<i>Други вземания</i>	1 966	1 614
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	2 843	4 076
Общо финансови активи	156 425	165 165

Финансови пасиви	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	132 174	136 164
<i>Дългосрочни банкови заеми</i>	32 582	37 972
<i>Краткосрочни банкови заеми</i>	92 229	90 761
<i>Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми</i>	7 363	7 431
Други задължения	9 075	11 822
<i>Търговски задължения към свързани лица</i>	3 078	4 154
<i>Търговски задължения</i>	5 152	6 965
<i>Задължения по финансов лизинг</i>	36	94
<i>Други задължения</i>	809	609
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	141 249	147 986

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла през последните месеци. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерните дружества в Украйна. Въпреки това във връзка с

нестабилността в държавата и продължаващата обезценка на украинската гривна, с цел минимизиране на валутния риск, дружеството провежда чрез дъщерните си дружества валутна политика, включваща незабавно превалутиране в евро на постъпленията в местна валута, както и залагане на по-високи търговски надценки с цел компенсиране на евентуална бъдеща обезценка на гривната.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите във чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

<i>30 септември 2015 г.</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	-	1 415	4 509	-	5 924
Вземания и предоставени заеми	4 711	102 089	40 844	14	147 658
Парични средства и парични еквиваленти	854	373	1 521	95	2 843
Общо финансови активи	5 565	103 877	46 874	109	156 425
Банкови заеми	-	117 266	14 908	-	132 174
Други задължения	1 634	2 122	5 150	169	9 075
Общо финансови пасиви	1 634	119 388	20 058	169	141 249
<i>31 декември 2014 г.</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	-	1 256	3 183	-	4 439
Вземания и предоставени заеми	1 674	117 154	36 427	1 395	156 650
Парични средства и парични еквиваленти	1 380	1 021	1 543	132	4 076
Общо финансови активи	3 054	119 431	41 153	1 527	165 165
Банкови заеми	-	111 715	24 449	-	136 164
Други задължения	2 723	4 181	3 611	1 307	11 822
Общо финансови пасиви	2 723	115 896	28 060	1 307	147 986

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 30 септември / 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	USD	
	30.09.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Финансов резултат +	354	30
Натрупани печалби +	354	30
Финансов резултат -	(354)	(30)
Натрупани печалби -	(354)	(30)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) за 2015 г. би бил увеличение с 354 х.лв. (1,22 %) (2014 г.: в посока увеличение в размер на 30 х.лв. (0,11 %)). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал – компонент „неразпределени печалби“.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Влиянието на останалите валути (извън щ.долар) при 10 % увеличение на курсовете им спрямо българския лев е незначително върху печалбата на дружеството (след облагане). Крайният ефект върху нея за 2015 г. е в посока намаление в размер на 1 х.лв. (0,003 %) (за 2014 г.: в посока увеличение в размер на 96 х.лв (0,35%). Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока увеличение /намаление и рефлектира в компонент „натрупани печалби“.

Ръководството е на мнение, че посочения по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през годината.

Ценови риск

Дружеството е изложено от една страна, на ценови риск от два фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, поради икономическата и финансова криза, ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с дистрибутори, които работят с НЗОК и държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Дружеството има концентрация на вземания от свързани лица (търговски вземания и заеми), както следва:

	30.09.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Клиент 1	28%	25%
Клиент 2	27%	19%
Клиент 3	13%	-
Клиент 4	-	21%

Дружеството текущо управлява концентрацията на вземанията от свързани лица чрез прилагане на кредитни лимити и допълнителни обезпечения под формата на залог на ценни книжа и други активи и прилагане на записи на заповед.

Дружеството има концентрация на търговски вземания от двама клиенти извън свързаните лица в размер на 86,47 % от всички търговски вземания (31.12.2014 г.: вземане от един клиент в размер на 70,93 %).

Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор, финансовия и търговския директори. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара, състояние и възможности на съответния контрагент, и респ. пазарните цели потребностите на дружеството.

Дружеството има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти, вкл. свързани лица, и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти. При необходимост се изискват допълнителни обезпечения под формата на залози и ипотечи, авали и други.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството се съобразява с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

<i>30 септември 2015 г.</i>	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Банкови заеми	15 780	1 668	20 309	64 136	8 004	22 822	4 230	136 949
Други заеми и задължения	7 671	571	10	820	9	-	-	9 081
Общо пасиви	23 451	2 239	20 319	64 956	8 013	22 822	4 230	146 030

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година

<i>31 декември 2014 г.</i>	до 1 м	от 1 до 3	от 3 до 6	от 6 до 12	от 1 -до 2	от 2 -до 5	над 5 г	Общо
		м	м	м	г	г		
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Банкови заеми	19 058	1 711	13 415	66 367	8 245	23 496	9 847	142 139
Други заеми и задължения	8 878	2 312	29	580	32	5	-	11 836
Общо пасиви	27 936	4 023	13 444	66 947	8 277	23 501	9 847	153 975

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

30 септември 2015 г.

	безлихвени	с плаващ	с	Общо
		лихвен %	фиксиран	
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	лихвен %	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	5 924	-	-	5 924
Заеми и вземания	85 803	-	61 855	147 658
Парични средства и парични еквиваленти	67	2 776	-	2 843
Общо финансови активи	91 794	2 776	61 855	156 425

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ОТ 01.01.2015 г ДО 30.09. 2015 година

Банкови заеми	-	132 174	-	132 174
Други заеми и задължения	9 039	36	-	9 075
Общо финансови пасиви	9 039	132 210	-	141 249

<i>31 декември 2014 г.</i>	безлихвени <i>BGN '000</i>	с плаващ лихвен % <i>BGN '000</i>	с	Общо <i>BGN '000</i>
			фиксиран лихвен % <i>BGN '000</i>	
Финансови активи на разположение и за продажба	4 439	-	-	4 439
Заеми и вземания	92 834	-	63 816	156 650
Парични средства и парични еквиваленти	156	3 920	-	4 076
Общо финансови активи	97 429	3 920	63 816	165 165
Банкови заеми	83	136 081	-	136 164
Други заеми и задължения	11 728	94	-	11 822
Общо финансови пасиви	11 811	136 175	-	147 986

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при възможни промени с 0,50 пункта в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 30 септември / 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

2015 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	Увеличение	(528)	(528)
BGN	Увеличение	(67)	(67)
EUR	Намаление	528	528
BGN	Намаление	67	67

2014 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	Увеличение	(503)	(503)
BGN	Увеличение	(110)	(110)

EUR	Намаление	503	503
BGN	Намаление	110	110

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

През 2015 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на 20 - 25 % (2014 г.: 25 % – 30 %).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	132 210	136 258
<i>заеми от банки</i>	<i>132 174</i>	<i>136 164</i>
<i>задължения по финансов лизинг</i>	<i>36</i>	<i>94</i>
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(2 843)	(4 076)
Нетен дългов капитал	129 367	132 182
Общо собствен капитал	435 567	406 549
Общо капитал	564 934	538 731
Съотношение на задлъжнялост	0.23	0.25

Включените задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 27, № 29, № 33, № 34 и № 39.*

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и

депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което е прието те да се представят по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

42. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Телекомплект инвест АД	Дружество – основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество – основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Поланд ООД - в ликвидация	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма САЩ	Дъщерно дружество	2014 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Биофарм инженеринг АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Иванчич и синове ООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Момина крепост АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
ЕКСТАБ Корпорейшън	Дъщерно дружество	2014 г. и до 14.05.2015 г.
ЕКСТАБ фарма лимитид	Дъщерно дружество чрез Екстаб Корпорейшън	2014 г. и до 14.05.2015 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Унифарм АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Варшава ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество	от 30.09.2014 г.и 2015г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.

Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 17.06.2015 г.
Софарма Трейдинг ООД - Белград	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 04.06.2015 г
Брититрейд СООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Табина ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
ЗАО Интерфарм	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Бризфарм СООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Виватон плюс ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Фармацевт плюс ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
УАБ ТБС Фарма ЗАО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Вестфарм ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Алеан ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
НПК Биотест ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
БелАгроМед ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
СпецАфармация БООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 20.01.2014 г. и 2015 г.
СпецАфармация БООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	От 01.01.2014 г. до 19.01.2014 г.
Мед-дент ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
ООО Беллерофон	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 27.11.2014 г.и 2015г.
ООО Беллерофон	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 28.08.2014 г. до 26.11.2014 г.
Аленфарм плюс	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 09.07.2015 г
Аленфарм плюс	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 18.02.2015 г до 08.07.2015 г
Салюс Лайн	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 19.02.2015 г
Мобил Лайн	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г
Меджел	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 18.02.2015 г
ГаленаФарм	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г
Данафарм	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г
Медика АД	Асоциирано дружество	от 04.11.2014 г.и 2015г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество свързано чрез основен акционер	2015 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез основен акционер	2015 г.
Софпринт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г.
Елфарма АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2015 г.
Елфарма АД	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г.
Телсо АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.
Телекомплект АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.
ДОХ група	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.

Извършените сделки между Софарма АД и дружествата свързани с нея към 30 септември са както следва:

<i>Продажби на свързани лица</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Продажби на готова продукция за:</i>		
Дъщерни дружества	65 268	73 479
	65 268	73 479
<i>Продажби на стоки и материали за:</i>		
Дъщерни дружества	4 697	4 496
Дружества свързани чрез основен акционер	603	-
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	41	36
Асоциирани дружества	1	-
Дружества под общ индиректен контрол	-	773
	5 342	5 305
<i>Продажби на услуги за:</i>		
Дъщерни дружества	1 139	1 159
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	66	38
Дружества свързани чрез основен акционер	27	-
Асоциирани дружества	19	-
Дружества под общ индиректен контрол	-	60
	1 251	1 257
<i>Лихви по предоставени заеми на:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	2 014	1 638
Дъщерни дружества	309	367
Дружества под общ индиректен контрол	-	251
	2 323	2 256
<i>Приходи от дивиденди от:</i>		
Дъщерни дружества	7 875	6 302
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	-	3
	7 875	6 305
Общо	82 059	88 602

<i>Доставки от свързани лица:</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества свързани чрез основен акционер	6 472	-
Асоциирани дружества	554	-
Дъщерни дружества	87	90
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	70	598
Дружества под общ индиректен контрол	-	7 264
	7 183	7 952
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	9 626	17 829
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	2 316	2 988
Дружества свързани чрез основен акционер	1 343	-
Дружества основни акционери	141	197
Дружества под общ индиректен контрол	-	1 551
	13 426	22 565
<i>Доставки на дълготрайни материални активи от:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	19	163
	19	163
<i>Доставки за придобиване на дълготрайни активи:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	3 971	1 092
Дъщерни дружества	344	-
	4 315	1 092
<i>Начислени дивиденди на:</i>		
Дружества основни акционери	-	3 631
Дъщерни дружества	-	15
	-	3 646
Общо	24 943	35 418

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21, № 24 и № 36.*

Съставът на ключовия персонал е оповестен в *Приложение № 1.*

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са текущи и са в размер на 899 х.лв. (30.09.2014 г.: 797 х.лв.), в т.ч:

- текущи възнаграждения – 634 х.лв. (30.09.2014 г.: 657 х.лв.);
- тантиеми – 265 х.лв. (30.09.2014 г.: 140 х.лв.).

43. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 30.09.2015 г. е подписан договор за преобразуване чрез вливане между Софарма АД (приемащо дружество) и Момина крепост АД (преобразуващо се дружество), в резултат на което цялото имущество на Момина крепост АД ще премине към Софарма АД и последното ще стане негов правоприменик. Договорът заедно с придружаващите документи са входираны в Комисията за финансов надзор на 08.10.2015 г. Към датата на издаване на настоящия отчет дружеството е все още в процес на изчакване на нейното становище.

На 26.10.2015 г Софарма АД придобива 3,080,000 броя акции на Медика АД в резултат на което подледното става дъщерно и участието на Софарма в капитала му е 66,71 % .